

DIE PRÜFUNGEN DES GOETHE-INSTITUTS **ZKOUŠKY GOETHE- INSTITUTU**

**ERGÄNZUNGEN ZU DEN DURCHFÜHRUNGS-
BESTIMMUNGEN: PRÜFUNGSTEILNEHMENDE
MIT SPEZIFISCHEM BEDARF**
**DOPLŇKY K PROVÁDĚCÍM USTANOVENÍM:
ÚČASTNÍCI ZKOUŠKY SE SPECIFICKÝMI
POTŘEBAMI**

Stand: 1. September 2020

Stav: 1. září 2020

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf

Stand: 1. September 2020

Diese *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* sind Bestandteil der *Prüfungsordnung* und ergänzen die *Durchführungsbestimmungen* der einzelnen Prüfungen.

Abweichungen von der Prüfungsdurchführung sind möglich für:

- sehbehinderte oder blinde Prüfungsteilnehmende;
- hörbehinderte oder gehörlose Prüfungsteilnehmende;
- Prüfungsteilnehmende mit dauerhaften und temporären motorischen Einschränkungen (z. B. gebrochener Schreibarm);
- Prüfungsteilnehmende mit Lese- und/oder Rechtsschreibschwäche (Legasthenie oder Dyslexie);
- Prüfungsteilnehmende mit Aufmerksamkeitsdefizit-/Hyperaktivitätsstörung (ADS/ADHS);
- Prüfungsteilnehmende mit Sprachbehinderung (z. B. Stottern).

Seitens des Prüfungszentrums ist darauf zu achten, dass im gegebenen Fall bereits bei der Anmeldung über die *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* informiert und in einem Beratungsgespräch gemeinsam mit dem/der Prüfungsinteressierten individuelle Lösungsmöglichkeiten zur Prüfungsdurchführung gefunden werden.

Prüfungsteilnehmende, die aufgrund ihres spezifischen Bedarfs Prüfungsleistungen nicht unter den geltenden Bedingungen erbringen können, erhalten einen **Nachteilsausgleich**, der folgende drei Kriterien erfüllen muss und mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung beinhaltet:

1. Bewertung der Leistung
2. Gleichwertigkeit der Prüfung
3. Ausschluss der Vorteilnahme.

Doplňky k prováděcím ustanovením: Účastníci zkoušky se specifickými potřebami

Stav: 1. září 2020

Tyto *Doplňky k prováděcím ustanovením: Účastníci zkoušky se specifickými potřebami* jsou součástí *zkouškového řádu* a doplňují *prováděcí ustanovení* jednotlivých zkoušek.

Odchytky v provádění zkoušky jsou možné u:

- zrakově postižených či nevidomých účastníků zkoušky;
- sluchově postižených či neslyšících účastníků zkoušky;
- účastníků zkoušky s trvalým a přechodným motorickým omezením (např. zlomená ruka, kterou účastník píše);
- účastníků zkoušky s dyslexií;
- účastníků zkoušky s poruchou pozornosti/hyperaktivitou (ADD/ADHD);
- účastníků zkoušky s vadou řeči (např. koktání).

Zkouškové centrum dbá na to, aby v daném případě informovalo o *Doplňcích k prováděcím ustanovením: Účastníci zkoušky se specifickými potřebami* již v momentě přihlášení ke zkoušce a během konzultačního rozhovoru se zájemcem o zkoušku nalezlo individuální možnosti, jak zkoušku realizovat. Účastníkům zkoušky, kteří na základě svých specifických potřeb nemohou vykonat zkoušku za stávajících podmínek, bude jejich **nevýhoda kompenzována**. Tato kompenzace musí splňovat tři níže uvedená kritéria a musí zahrnovat opatření umožňující realizaci zkoušky:

1. Hodnocení výkonu
2. Rovnocennost zkoušky
3. Vyloučení zvýhodnění.

1. Bewertung der Leistung

Um die Leistung von Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf bewerten zu können, muss die Prüfung in ihrer Durchführung modifiziert werden, so z. B. durch Verlängerung der Prüfungszeit, durch zusätzliche Pausen, Abspielen des Tonträgers mit Zwischenpausen.

Ebenso können die Prüfungsmaterialien in veränderter Form angeboten werden, z. B. in Braille, über Computer, durch Hinzuziehen einer Hilfsperson (z. B. Schriftführer, Gebärdendolmetscher).

2. Gleichwertigkeit der Prüfung

Bei Abweichungen in der Prüfungsdurchführung bzw. in der Präsentation der Materialien ist darauf zu achten, dass die Gleichwertigkeit der Prüfung gewahrt bleibt. Daher dürfen Abweichungen nicht den Inhalt der Prüfung betreffen.

Eine Änderung des Inhalts, wie z. B. für blinde Prüfungsteilnehmende das Ersetzen einer Grafik durch einen Text, muss sich auf das absolut Notwendige beschränken. Beispiel für eine unzulässige Änderung des Inhalts wäre das Sprechen eines schriftlichen Ausdrucks auf Band. Modifikationen bei der Prüfungsdurchführung und bei der Präsentation der Materialien (z. B. verlängerte Arbeitszeit, Braille, Hinzuziehen einer Hilfsperson) werden nicht im Zeugnis vermerkt.

3. Ausschluss der Vorteilnahme

Jede Abweichung von der Standardprüfung muss gerechtfertigt sowie der Art und dem Grad des spezifischen Bedarfs angemessen sein. Deshalb müssen Prüfungsteilnehmende dem Prüfungszentrum ihren spezifischen Bedarf bei der Anmeldung mitteilen und durch ein ärztliches Attest oder einen gleichwertigen Nachweis belegen.

Das Prüfungszentrum ist zur Vertraulichkeit verpflichtet.

Ein spezifischer Bedarf, der dem Prüfungszentrum erst während oder nach der Prüfung bekannt wird, kann bei der Durchführung und Bewertung keine Berücksichtigung finden. Die Prüfungskommission entscheidet **im Einzelfall** über die Abweichungen von der Standardprüfung, legt diese schriftlich fest und teilt sie dem/der Prüfungsteilnehmenden mit. Sofern kein Einspruch erhoben wird, gilt diese Entscheidung als Vereinbarung mit dem/der Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf und ist verbindlich. Sie kann während der Prüfung nicht mehr abgeändert werden.

1. Hodnocení výkonu

Aby bylo možné hodnotit výkon účastníků zkoušky se specifickými potřebami, musí být provedení zkoušky modifikováno, např. prodloužením časového limitu zkoušky, dodatečnými přestávkami, přehráním zvukového nosiče s pauzami.

Je také možné nabídnout zkuškové materiály v upravené podobě, např. v Braillově písmu, na počítači, za přítomnosti asistenta (např. zapisovatel, tlumočnický znakového jazyka).

2. Rovnocennost zkoušky

V případě odchylek v provádění zkoušky, resp. v prezentaci materiálů, se dbá na to, aby zůstala zachována rovnocennost zkoušky. Proto se odchylky nesmějí týkat obsahu zkoušky.

Změna obsahu, např. nahrazení grafiky textem pro nevidomé účastníky zkoušky, se musí omezit jen na to nejnutnější. Příkladem nepřijatelné změny obsahu může být namluvení písemného projevu na pásku. Modifikace v provádění zkoušky a v prezentaci materiálů (např. prodloužený časový limit pro práci s podklady, Braillovo písmo, přizvání asistenta) se na vysvědčení neuvádí.

3. Vyloučení zvýhodnění

Jakákoli odchylka od standardní zkoušky musí být odůvodněná a přiměřená způsobu a stupni specifických potřeb. Proto musejí účastníci zkoušky zkuškovému centru při přihlášení sdělit své specifické potřeby a doložit je lékařským osvědčením či jiným rovnocenným dokladem. Zkuškové centrum se zavazuje k zachování důvěrnosti.

Specifická potřeba, o níž se zkuškové centrum dozví až v průběhu zkoušky či po jejím ukončení, nemůže být během vykonávání zkoušky a při jejím hodnocení zohledněna. O odchylkách od standardní zkoušky rozhoduje zkušková komise **v jednotlivých případech**, odchylky písemně stanoví a sdělí je účastníkovi zkoušky. Pakliže nebude vznesena námitka, je toto rozhodnutí považováno za dohodu s účastníkem zkoušky se specifickými potřebami a je závazné. Během zkoušky jej již nelze měnit.

Jede Vereinbarung ist eine auf den individuellen spezifischen Bedarf abgestimmte Einzelfallentscheidung und nicht auf andere Fälle oder Situationen übertragbar.

Die Vereinbarung wird 10 Jahre mit den Prüfungsergebnissen archiviert.

Každá dohoda se týká individuálních specifických potřeb a vychází z konkrétního odsouhlaseného rozhodnutí. Nelze ji přenášet na jiné případy či situace.

Dohoda se archivuje 10 let spolu s výsledky zkoušky.

Mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung:

Je nach Art und Grad des spezifischen Bedarfs werden die erforderlichen Maßnahmen zur Durchführung der Prüfung individuell festgelegt. Abweichungen sind möglich für

a) Sehbehinderte und Blinde:

- Prüfungssatz in Blindenschrift (Braille Normalversion);
- Prüfungssatz am PC für Screenreader;
- Vergrößerte Materialien;
- Verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest);
- Abspielen des Tonträgers mit nötigen Zwischenpausen zur Bearbeitung der Fragen und zum Diktieren, Schreiben bzw. Tippen der Lösungen (HÖREN).

b) Hörbehinderte und Gehörlose:

- Prüfungsteil HÖREN
 - als Gebärdensprachvideo,
 - als Lippenlese-Video,
 - mit Kopfhörer;
- Ggf. ein vom/von der Prüfungsteilnehmenden beauftragter Gebärdendolmetscher;
- Wiedergabe in höherer Lautstärke.

c) Schreibbehinderte:

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest);
- Verwendung eines Laptops/PC ohne integrierte Hilfsmittel (ggf. im Eigentum des Prüfungszentrums; § 12 der *Prüfungsordnung* findet entsprechend Anwendung);
- Ein/Eine Schriftführende/-r bzw. ein/eine Prüfende/-r schreibt, was diktiert wird, sichert durch Rückfragen die Schreibweise und legt nach Abschluss dem/der Prüfungsteilnehmenden den Text vor.

Opatření umožňující vykonání zkoušky:

Podle typu a stupně specifických potřeb se individuálně stanovují opatření umožňující realizaci zkoušky. Odchytky jsou možné pro

a) osoby se zrakovým postižením a nevidomé:

- zkušková sada ve slepeckém písmu (normální verze Braillova písma);
- zkušková sada na PC pro odečítač obrazovky;
- zvětšené podklady;
- prodloužený časový limit zkoušky (o 25 % až 100 %, dle údajů v lékařském osvědčení);
- přehrání zvukového nosiče s potřebnými pauzami pro zpracování otázek a nadiktování, zapsání, resp. zaznamenání řešení pomocí klávesnice (POSLECH).

b) osoby se sluchovým postižením a neslyšící:

- část zkoušky POSLECH
 - jako video ve znakové řeči,
 - jako video pro odezírání ze rtů,
 - se sluchátky;
- příp. tlumočnický znakového jazyka pověřený účastníkem zkoušky;
- reprodukce ve vyšší hlasitosti.

c) osoby znevýhodněné při psaní:

- delší časový limit zkoušky (o 25 % až 100 %, dle údajů v lékařském osvědčení);
- použití notebooku/PC bez integrovaných pomůcek (příp. ve vlastnictví zkuškového centra; odpovídajícím způsobem se uplatňuje § 12 *zkouškového řádu*);
- zapisovatel, příp. zkoušející, zapisuje dle diktátu, zpětnými dotazy se ujišťuje o pravopisu a po nadiktování předloží text účastníkovi zkoušky.

d) Teilnehmende mit Lese- und/oder Rechtschreibschwäche (Legasthenie, Dyslexie):

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest).

e) Aufmerksamkeitsdefizit-/Hyperaktivitätsstörung (ADS/ADHS)

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest).

f) Bei der Bewertung der mündlichen Leistung von sprachbehinderten Prüfungsteilnehmenden ist der Grad der Beeinträchtigung angemessen zu berücksichtigen.

g) Die Durchführung der Prüfung bei Mehrfachbehinderung ist durch eine Kombination von Maßnahmen möglich.

Das Prüfungszentrum prüft vor Ort die jeweilige Sachlage und sorgt im Einzelfall für die Realisierbarkeit der individuellen Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung (zusätzliche/-r Prüfende/-r, zusätzlicher Raum mit eigener Aufsicht, technische Ausstattung o. Ä.). Hierbei anfallende Kosten (mit Ausnahme des Gebärdendolmetschers) übernimmt das Prüfungszentrum.

d) účastníky zkoušky s dyslexií:

- delší časový limit zkoušky (o 25 % až 100 %, dle údajů v lékařském osvědčení).

e) poruchu pozornosti/hyperaktivitu (ADD/ADHD):

- delší časový limit zkoušky (o 25 % až 100 %, dle údajů v lékařském osvědčení).

f) U ústní části zkoušky se při hodnocení výkonu účastníků s vadou řeči přiměřeně zohlední stupeň znevýhodnění.

g) V případě vícečetného postižení je možné jednotlivá opatření umožňující vykonání zkoušky kombinovat.

Příslušné zkuškové centrum přezkoumá konkrétní situaci a v daném případě zajistí provedení individuálních opatření umožňujících vykonání zkoušky (další zkoušející, další místnost s vlastním dohledem, technické vybavení apod.). S tím spojené náklady (s výjimkou tlumočnicka znakového jazyka) přebírá zkuškové centrum.